

Provinciale Waterstaat van Groningen

Nr.

GRONINGEN, 28 Februari 1950.

BIJLAGEN } terug -
                  } nieuw -

Bericht op -

ONDERWERP: Windwatermolen
waterschap de Oostpolder te
Noordlaren.

PROVINCIALE PLANOLOGISCHE DIENST IN GRONINGEN	
Nr.	324
	1950
doss.	-07.526

Zoals op de vergadering van 2 November 1949 van de Technische Sub. Commissie van de Provinciale Molencommissie is besloten, zal over het nevenvermelde object een technisch rapport worden uitgebracht.

Vooreerst moge worden opgemerkt, dat het behouden van de windwatermolen voor het 581 ha grote waterschap de Oostpolder te Noordlaren zijn nut zal hebben om in tijden van brandstoffschaarste de functie van het elektrische gemaal van genoemd waterschap over te nemen.

Weliswaar zijn de gronden van de polder ten opzichte van het peil van de Eemskanaalboezem betrekkelijk hoog gelegen, doch een benaling - zij het met een kleine opvoerhoogte - kan echter niet worden gemist om een goede droogteligging en derhalve een behoorlijke opbrengst der gronden te kunnen garanderen.

Op het behoud van deze molen zal ongetwijfeld uit land-

AAN:

DE HEER SECRETARIS VAN DE
PROVINCIALE MOLENCOMMISSIE

Ir. J. DIEPERINK,
Provinciehuis

te

DE INGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:
GRONINGEN.

schappelijk- en toeristisch oogpunt ook worden aangedrongen in verband met zijn ligging aan het Zuidlaardermeer bij het dorpje Noordlaren.

De herstelkosten van deze molen werden in Maart 1949 door de heer J. Wiertsema als volgt geraamd:

een nieuwe roede met opgoed en toebehoren,	f. 4.000,-
alsmede het herstellen van de andere roede	" 300,-
herstel van de kamwielen	" 1.200,-
herstel van de rietbedekking	" 1.500,-
het vernieuwen van de uitloopbak of water-	" 650,-
loop	" 1.000,-
verf en teerwerk	" 1.000,-
kleine herstellingen en onvoorzien	" 1.000,-
totaal:	<u>f. 8.650,-</u>

Bij een bezoek aan de molen op 10 December j.l. werd door tussenkomst van het Commissielid, de heer B. van der Veen, voor het herstel van de onderhavige molen prijsopgave gevraagd aan de molenmaker H. B. Koning te Hoogezand-Sappemeer, die hiervoor opgaf een bedrag van f. 10.822,50.

In aanmerking nemende, dat de prijsopgaven van laatstgenoemde molenmaker Koning, naar de heer Wiertsema mij hierover inlichtte, in de regel aan de hoge kant schijnt te zijn en de eerstgenoemde raming een jaar geleden plaats vond, zullen de herstelkosten thans door de Commissie aangehouden kunnen worden op een bedrag van rond f. 10.000,-.

Aan het oordeel van de Commissie ware over te laten, of er voldoende aanleiding kan worden gevonden de financieringsmogelijkheden nader te onderzoeken.

DE INGENIEUR VAN DE
PROVINCIALE WATERSTAAT:

J. Wiertsema

956.

-

1

14 Augustus 1950.
z 12.

AAN:

De Heren Burgemeesters

der gemeenten

Haren, Hoogezand-Sappeneer en Zuidlaren.

molens aan het
Zuidlaardermeer.

Tan vervolge op het gesprek, dat ik enige tijd geleden met U
mocht hebben over een drietal molens rond het Zuidlaardermeer,
zend ik U hierbij een nota over dit onderwerp.

Ik moge U verzoeken mij hieromtrent Uw oordeel kenbaar te wil-
len maken, kan het zijn voor 14 September a.s. Daarna wil ik dese
aangelegenheid in de Molencommissie bespreken, welke zich dan ver-
moedelijk met een definitief voorstel tot U zal wenden.-

De Secretaris,

Nota inzake een drietal molens nabij het Zuidlaardermeer.

In de naaste omgeving van het Zuidlaardermeer bevindt zich een drietal windwatermolens, welke het landschap in dit recreatiegebied op aantrekkelijke wijze verrijken.

Het betreft hier de molens van de Noordlaarderoostpolder onder Noordlaren in de gemeente Haren, van de Kropswolderbuitenpolder onder Kropswolde in de gemeente Hoogezand-Sappemeer en van het Waterschap Zuidlaren onder Zuidlaren in de gelijknamige gemeente.

De eerste is zowel vanaf het meer als vanaf de weg Zuidlaren-Onnen duidelijk waarneembaar, zodat hij niet alleen voor de beoefenaars van de watersport maar ook voor de velen, die vooral des zomers van die weg gebruik maken om van de stad uit het natuurschoon in Drenthe op te zoeken, van waarde is.

De molen onder Kropswolde is vanaf het meer duidelijk zichtbaar, terwijl hij voorts in de nabijheid van een aldaar ontworpen groep zomerhuisjes ligt.

De molen onder Zuidlaren ligt wat afzijdig van het meer, maar hij ligt vlak bij de weg Zuidlaren-Martenshoek.

Waterstaatkundig bezien kan van de molen onder Noordlaren worden gezegd, dat hij in geval van brandstofschaarste goede diensten kan doen. De molen onder Kropswolde is in de afgelopen oorlog nog korte tijd gebruikt en na herstel zou hij ook in een mogelijke latere periode van brandstoffenschaarste uitstekend dienst kunnen doen. Door deskundigen worden de kosten van herstel van de drie molens geschat op respectievelijk f.10.000,--, f.14.000,-- en f.11.500,--. Het bedrag voor de molen onder Zuidlaren moet dan nog worden verhoogd met kosten van wijziging van vijzel, vijzelbak en overbrenging.

Het gaat hier dus om zeer hoge bedragen, terwijl nog moet worden vermeld, dat geen der drie waterschapsbesturen voor herstel voelt.

Wanneer hier iets zal gebeuren, moet een keuze worden gedaan en gezien de hiervoren geschetste omstandigheden meen ik, dat de keuze moet vallen op de molen van het waterschap de Noordlaarderoostpolder, welke met de minste middelen is te herstellen, terwijl hieraan vermoedelijk de meeste mensen genoeg beleven.

Indien wordt aangenomen, dat het Rijk 25% bijdraagt en de Provincie Groningen 10%, blijft te betalen f.6.500,--.

De

De met de burgemeesters in de drie betrokken gemeenten gevoerde besprekingen vormen grondslag voor de verwachting, dat hoe de keuze van de te bewaren molen ook valt, door elk van die gemeenten een bijdrage zal worden gegeven, omdat men over en weer overtuigd is van de waarde, welke de molens hebben voor de recreatie.

Het komt mij aannemelijk voor de gemeentebesturen te verzoeken als volgt te willen bijdragen: Haren 15%, Hoogezand-Sappemeer en Zuidlaren elk 5%.

Rest nog 40%, welke zou kunnen worden verminderd door bijdragen van A.N.W.B., eventuele zeilverenigingen of particuliere belangstellenden tot omstreeks 33%, die door het waterschap dienen te worden gedragen, dat daarmee een besparing op electriciteitskosten en een waarborg voor goede bemaling bij energie-schaarste verkrijgt.

Inmiddels zou nog kunnen worden getracht motieven aan te voeren om het rijkssubsidie te verhogen, waardoor het aandeel voor het waterschap, dat vermoedelijk de grootste moeilijkheden zal opleveren, zou kunnen dalen.-

Augustus 1950.

De Secretaris van de Provinciale
Molencommissie in Groningen.

14 SEP. 1950

11

GEMEENTEBESTUUR VAN HAREN (Gr.)

TEL. K 5900 NR. 44744 (4 lijnen)
GIROREK. GEM.-ONTVANGER 44609
GIROREK. GEM.-SECRETARIE 310476

Aan

de Secretaris van de Pro-
vinciale Molencommissie,

Provinciehuis,

GRONINGEN.

Uw kenmerk: 956

Uw brief van: 14 Aug. 1950

Ons kenmerk 2172

Onderwerp: Molens aan het Zuidlaardermeer.

HAREN Gr., 13 September 19 50.

Hoewel ik uiteraard volle sympathie heb met het voornemen de molens aan het Zuidlaardermeer te doen herstellen, is bij mij toch de vraag gerezen of de eigenaar van de Noordlaarder molen wel genegen is 33% van de herstelkosten te dragen, alsmede het jaarlijks terugkerende onderhoud.

Daar het betrokken polderbestuur mij plm. 2 jaar geleden heeft verzekerd geen enkele bijdrage tot herstel te willen doen en daar ook ditmaal de actie tot behoud van de molen van U is uitgegaan, acht ik het juist, dat U zich ditmaal met het polderbestuur in verbinding stelt om het tot medewerking te brengen. Hiervoor is te meer aanleiding nu U technische argumenten te berde kan brengen, welke mij niet ter beschikking staan.

Zolang niet vaststaat, dat de direct-belanghebbenden tot een offer voor deze molen zijn te brengen, heeft het voor mij geen zin een geldelijke bijdrage van gemeentewege in overweging te nemen.

De Burgemeester van Haren,

M. van Haren

PROVINCIALE PLANOLOGISCHE DIENST IN GRONINGEN	
No. <u>1070</u>	19 <u>50</u>
doss. <u>-07.526</u>	